
VI
ZESTOA XVI. MENDEAN
(1538-1539)

Iñaki Azkune Mendia

1. (1538)

1.1. 1538. URTEA.....	3
1.1.1. Bekolako Martin Indo olagizonaren agiriak.....	3
1.1.2. Iraetako Fernando Sorazabal olagizonaren tratu eta agiriak	6
1.1.3. San Joan Artazubiagaren kontratuak	9
1.1.4. Zestoako Kontzejuaren bilera eta agiriak	13
1.1.5. Mirubiko ondasunei buruzko auziaren jarraipena	18
1.1.6. Aizarnako elizari eta Santa Engraziari buruzko tratu eta agiriak	26
1.1.7. Zestoako Domingo Arronaren tratu eta agiriak	31
1.1.8. Iraeta oinetxekoen tratu eta agiriak	33
1.1.8.1. Maria Perez Idiakaitz-Lilikoaren kontratuak	34
1.1.8.2. Nikolas Martinez Egiakoaren agiriak	38
1.1.9. Altzolarats jauregiko San Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren agiriak	42
1.1.9.1. San Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren obligazio-agiriak eta ordainagiriak.....	42
1.1.9.2. San Joan Perez lizentziatuaren lursailen salerosketa-agiriak.....	44
1.1.9.3. Altzolarats jauregiko burdinolaren errentamendua	47
1.1.9.4. Aiako Saroeberri baserriaren errentamendua.....	51
1.1.10. Lizarrarats etxekoen kontratu eta agiriak	52
1.1.10.1. Domingo Lizarrarats semearen ezkontzako agiriak.....	57
1.1.11. Joan Fernandez Arreizakoa hauspaginaren kontratuak	61
1.1.12. Blas Artazubiagaren kontratu eta agiriak	63
1.1.13. Fernando Olazabalen tratu eta agiriak.....	64
1.1.14. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren agiriak	67
1.1.14.1. Hargintzako eta karegintzako kontratuak	67
1.1.14.2. Siziliarako pleitamendu-kontratuak.....	70
1.1.14.3. Alonso Bilbaorekin Gasteizko lurrez izandako auzia	74
1.1.14.4. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren ahalorde eta ordainagiriak	75
1.1.14.5. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren obligazio-agiriak.....	77
1.1.15. Martin Zubiaurreren eta Domenja Akoabarrenaren agiriak	80
1.1.16. Lasaotarren kontratu eta agiriak	82
1.1.17. Frantzisko Olazabalen kontratuak	85
1.1.18. Bedua etxekoen kontratu eta agiriak	86
1.1.19. Zestoan izandako zenbait ezkontza	88
1.1.20. Maria Sebastian Artigaren eta Esteban Arangurenen testamentuak	91
1.1.21. Joan Arretxeren, Maria Joango Bengoetxearen eta Elbira Bulanoren testamentuak	93
1.1.22. Arbetarren eta ermutarren tratu eta agiriak.....	96
1.1.23. Edarritzagatarren, arzallustarren eta amilibitarren agiriak	100
1.1.24. Ezenarrotarren, zubiaurretarren eta aranotarren agiriak.....	104

1.1.25. Olazabaldarren eta akoatarren tratu eta agiriak	106
1.1.26. Egañatarren eta legardatarren tratu eta agiriak	108
1.1.27. Marina Artigaren, Joan Ereñoren eta Ana Etxegarairen agiriak	110
1.1.28. Itziarko eliztarren bilera eta Beltran Mendiaren ezkontza balioztatzea	113
1.1.29. Domenja Ibarrola, Pedro Lopez Zubietakoa, Joan Armendia, Bartolome Txiriboga eta Domingo Amasen agiriak	115
1.1.30. Beste zenbait kontratu, ahalorde eta agiri	117
1.1.31. Gipuzkoako Batzarrak eta beste zenbait gai	124
1.2. LEHEN KAPITULUKO OHARRAK	125
2. (1539)	
2.1. 1539. URTEA	129
2.1.1. San Joan Artazubiagaren agiri eta kontratuak	129
2.1.1.1. Pedro Oa ontzi-jabearekin egindako pleitamendu-kontratua	133
2.1.1.2. Maria Joango Eginoren etxeko horma berriaren baldintzak	134
2.1.2. Debako Kontzejuaren agiriak	136
2.1.3. Zestoako Kontzejuaren agiriak	138
2.1.4. Urdanetan, Azpeitian eta Zestoan egindako zenbait testamentu	142
2.1.4.1. Grazia Ubegunen testamentua	142
2.1.4.2. Ana Arregiren testamentua	143
2.1.4.3. Maria Joango Ganbararen testamentua	144
2.1.4.4. Martin Lopez Zelaikoaren testamentua	144
2.1.4.5. Maria Perez Igarategikoaren testamentua	145
2.1.4.6. Maria Perez Larretzekoaren testamentua	145
2.1.4.7. Martin Argiainen testamentua	148
2.1.4.8. Esteban Aisoro bikarioaren testamentua	149
2.1.4.9. Katalina Goienetxearen testamentua	150
2.1.4.10. Domingo Goienetxearen testamentua	151
2.1.4.11. Joan Aldalurren testamentua eta kodiziloa	152
2.1.5. Mirubiko ondasunei buruzko auziaren jarraipena	154
2.1.6. Domingo Arronaren tratu eta agiriak	156
2.1.7. Zestoan egindako ezkontza-kontratuak	158
2.1.7.1. Martin Azkaetaren eta Grazia Lizarraratsen arteko kontratua	158
2.1.7.2. Mateo Urbietaren eta Madalena Zelaiaren arteko kontratua	159
2.1.8. Aizarnako, Arroako eta Zestoako elizei buruzko agiriak	160
2.1.9. Domingo Arretxe-Etxenagusien kontratuak	166
2.1.10. Martin Indoren eta Maria Anton Indoren kontratu eta agiriak	169
2.1.11. Altzolarats jauregiko San Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren agiriak	170
2.1.11.1. Altzolaras jauregiaren burdinolako kontratuak	171
2.1.11.2. Indagarate baserriaren errentamendu-kontratuak	173
2.1.11.3. Altzolarats jauregiko ondasunen banaketa	175
2.1.11.4. Urdaneta baserriaren errentamendua eta kontuak	176
2.1.11.5. Saroeberri baserriaren errentamendua eta kontuak	177

2.1.12. Blas Artazubiaga eskribauaren kontratuak	179
2.1.13. Zubiaurrearren kontratu eta agiriak	182
2.1.14. Joan Fernandez Arreitzakoa hauspogilearen agiriak	185
2.1.15. Antonio Lizarrarats eta Domingo Lizarrarats aitaren agiriak	186
2.1.16. Domingo Lizarrarats semearen kontratu eta agiriak	189
2.1.16.1. Joan Arretzek Panamatik Domingori bidalitako ahalordea	193
2.1.16.2. Aizarnazabalgo Etxabebekoaren herena erosteko agiria	193
2.1.17. Fernando Sorazabalen eta Fernando Olazabalen tratu eta agiriak	194
2.1.18. Bedua etxekoen agiriak	197
2.1.19. Amilibitarren tratu eta agiriak	198
2.1.20. Bekolako Joan Martinez Olotzagakoaren auzi eta agiriak	202
2.1.21. Baltzolarren tratu eta agiriak	205
2.1.22. Domenja Akoabarrenaren eta Ana Lasaoren kontratuak	208
2.1.23. Txiribogatarren kontratu eta agiriak	211
2.1.24. Iraetako Maria Perez Idiakaitz-Lilikoa andrearen agiriak	212
2.1.24.1. Arroako Joan Zugastirekin izandako harremanak	214
2.1.24.2. Aiako Irarragorri errotako lanak eta errentamendua	216
2.1.24.3. Fernando Sorazabalen ondasunez jabetzea eta honen ahalordeak	216
2.1.25. Iraetako Nikolas Martinez Egiakoa jaunaren agiriak	218
2.1.26. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren (Liliko jaunaren) tratu eta agiriak	222
2.1.26.1. Errege-pribilegioagatik dirua kobratzeko emandako ahalordeak	222
2.1.26.2. Harrobietatik harria ateratzeko eta garraiatzeko kontratuak	223
2.1.26.3. Truke-letrak kobratzeko emandako ahalordeak	227
2.1.26.4. Joan Perezen obligazio-agiriak	228
2.1.26.5. Karegintzarako Joan Olazabalekin egindako kontratuak	232
2.1.26.6. Olazabal, Olazabalazpi eta Sastarrain baserrietako kontuak	232
2.1.26.7. Olazarraga baserria errentan emateko kontratua	234
2.1.26.8. Pleitamendu-kontratua Domingo Zerainekin, Siziliara salgaiak eramateko	235
2.1.26.9. Zenbait ahalorde, ordainagiri eta tratu	237
2.1.27. Ipintzatarren kontratu eta agiriak	239
2.1.28. Martin Lizarraratsen Maria Perez Idiakaizkoa alargunaren agiriak	242
2.1.29. Martin Otxoa Ermukoaren eta Joan Anton Ermukoaren agiriak	243
2.1.30. Olidendarren, zubeltzutarren eta zugastitarren agiriak	244
2.1.31. Joan Ezenarrok Zestoako Atristain eta ondoko lursaila errentan 246 hartzeko kontratuak	248
2.1.32. Altzolarastarren eta aldalurtarren agiriak	248
2.1.33. Areitzagatarren kontratu eta agiriak	249
2.1.34. Apategitarren, edarritzagatarren eta zabalatarren agiriak	250
2.1.35. Joan Bengoetxearen eta Gregorio Elizalderen tratu eta agiriak	253
2.1.36. Katalina Igartzak alkatearen baimenaz saldutako lursailaren agiriak	254
2.1.37. Maria Perez Mantzizidorkoaren ahalordea eta Martin 254 Goibururen agiriak	255

2.1.38. Beltran Mendiaren ordainagiria eta Maria Martinez Erletekoaren ahalordea	256
2.1.39. Armendarren, ondaldetarren eta akertzatarren tratu eta agiriak	257
2.1.40. Martin Ibarrola, Domingo Ostolatza eta Joan Lopez Zigarangoaren agiriak.....	259
2.1.41. Beste zenbait ahalorde eta agiri	259
2.1.42. Gipuzkoako Batzarrak eta beste zenbait gai	264
2.2. BIGARREN KAPITULUKO OHARRAK.....	266

AGIRITEGIA

1538. urteko lehen hiruhileko agiriak [XVI. m. (38-I) 1]-[XVI. m. (38-III) 31]	269
1538. urteko bigarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (38-IV) 1]-[XVI. m. (38-VI) 26]	387
1538. urteko hirugarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (38-VII) 1]-[XVI. m. (38-IX) 35]	491
1538. urteko laugarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (38-X) 1]-[XVI. m. (38-XII) 21]	605
1539. urteko lehen hiruhileko agiriak [XVI. m. (39-I) 1]-[XVI. m. (39-III) 36]	703
1539. urteko bigarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (39-IV) 1]-[XVI. m. (39-VI) 27]	855
1539. urteko hirugarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (39-VII) 1]-[XVI. m. (39-IX) 32]	987
1539. urteko laugarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (39-X) 1]-[XVI. m. (39-XII) 41]	1081

ERANSKINAK

ZESTOAKO ALKATEAK XVI. MENDEAN (1538-1539)	1201
VI ZESTOA XVI. MENDEAN (1538-1539) IRUDIEN OINAK	1205

BESTE ZENBAIT AURKIBIDE

GAIKAKO AURKIBIDEA	1213
AURKIBIDE ONOMASTIKOA	1237

